

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa J. W.
przeciwko Uniwersytetowi w P.
o zadośćuczynienie za stosowanie mobbingu oraz przeprosiny,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 stycznia 2025 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 17 stycznia 2024 r., sygn. akt III APa 30/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od J. W. na rzecz Uniwersytetu w P. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 960 (dziewięćset sześćset) złotych z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanej do dnia zapłaty.**

ł.n

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 17 stycznia 2024 r. oddalił apelację J. W. od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 30 maja 2022 r., którym oddalono jej powództwo przeciwko Wyższej Szkole w W. o zadośćuczynienie za stosowanie mobbingu oraz przeprosiny.

Powódka w wywiedzionej skardze kasacyjnej podniosła zarzuty naruszenia prawa materialnego oraz przepisów postępowania, a mianowicie: art. 94³ § 2

Kodeksu pracy w związku z art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 742 ze zm.) oraz w związku z art. 94³ § 3 Kodeksu pracy; art. 378 § 1 k.p.c.; art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.; art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 94³ § 3 Kodeksu pracy; art. 367¹ § 1 *in principio* w związku z art. 367¹ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wskazując na powyższe, powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania według norm prawem przepisanych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca powołała się na potrzebę rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego, potrzebę wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie oraz na oczywistą zasadność skargi.

Zdaniem powódki, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: czy zachowaniami spełniającymi ustawową przesłankę mobbingu, o którym mowa w art. 94³ § 2 Kodeksu pracy, może być dokonywanie przez pracodawcę (Uczelnię) oceny pracy pracownika akademickiego z naruszeniem powszechnie obowiązujących przepisów, tj. art. 128 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce.

W ocenie skarżącej, istnieje także potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, tj. art. 367¹ § 1 *in principio* w związku z art. 367¹ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a sprowadzająca się do konieczności udzielenia odpowiedzi na pytania: czy uwzględniając zasady wynikające z art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej właściwy sposób dekodowania wykładni art. 367¹ § 1 pkt 2 k.p.c. powinien prowadzić do wniosku, że sam fakt rozpoznania sprawy w pierwszej instancji przez sąd okręgowy wyłącza rozpoznawanie apelacji przez jednoosobowy skład sądu apelacyjnego, uwzględniając fakt, iż ustawodawca w treści tego przepisu, tj. art. 367¹ § 1 pkt 2 k.p.c., wskazał, że sąd rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego z wyjątkiem spraw rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy jako właściwy rzeczowo, z uwzględnieniem pkt 1; czy wykładnia tego przepisu powinna prowadzić do wniosku, że każda sprawa apelacyjna rozpoznawana od wyroku sądu

okręgowego powinna być rozpoznawana w 3-osobowym składzie sądu apelacyjnego, a przed sądem okręgowym w składzie 3 osobowym te apelacje od orzeczeń, o których mowa w art. 367¹ § 1 pkt 1 k.p.c.; czy w już zainicjowanych postępowaniach apelacyjnych zmiana składu rozpoznającego apelację w związku z nowelizacją przepisów k.p.c., w sytuacji gdy apelujący inicjując to postępowanie, pozostawał w przekonaniu, że sąd rozpozna tę apelację w składzie 3 sędziów, nie narusza art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Oczywista zasadność skargi ma wynikać z trafności zarzutów podniesionych przez skarżącą, w szczególności zarzutu nieważności postępowania wynikającej z faktu, że Sąd Apelacyjny rozpoznał apelację powódki w jednoosobowym składzie, podczas gdy powinien to uczynić w składzie trzyosobowym.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie od powódki kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego

wyvodu prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Ustawodawca konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, że takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007; z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. W przypadku powołania jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią juretryczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez sąd drugiej instancji. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Samo zaś zagadnienie prawne, w formie pytania sformułowanego w taki sposób, by możliwe było rozstrzygnięcie stawianych przez skarżącego wątpliwości, musi w swej treści zawierać odwołanie do przepisu lub przepisów prawa, na tle których takie zagadnienie powstaje. Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej

powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało ono sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51; z dnia 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z dnia 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to jest istnieniu potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła. Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie wymaga ponadto przytoczenia i poddania analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, iż wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej.

Natomiast w razie powołania przesłanki przedsądu w postaci oczywistej zasadności skargi kasacyjnej konieczne jest wykazanie niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu

wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty. Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy stwierdzić, że powódka nie wykazała sugerowanych przesłanek przedsądu.

Skarżąca nie uzasadniła potrzeby rozstrzygnięcia podniesionego zagadnienia prawnego, poprzestając na przytoczeniu przepisu art. 128 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce oraz definicji mobbingu, bez próby wyjaśnienia, w jaki sposób sugerowane przez nią naruszenie przepisów o ocenie nauczycieli akademickich stanowiłoby zachowanie spełniające ustawowe znamiona mobbingu. Nie przedstawiono żadnej prawniczej argumentacji pozwalającej na taką konstatację. Ponadto założenie przyjęte w treści zagadnienia prawnego, tj. naruszenie przepisu art. 128 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, stoi w sprzeczności z ustaleniami Sądu, który wskazał, że pozwany nie utrudniał powódce dostępu do ankiet studentów. Powódka została poinformowana o wynikach ankiet w mailu rektora pozwanej z dnia 17 maja 2019 r. „wyniki ankiet - wykładowcy” i miała do nich dostęp w sekretariacie (ankiety oceny prowadzących zajęcia na kierunku administracja; e-mail Rektora z dnia 17 maja 2019 r.). Wyższa Szkoła w W., realizując - przysługujące uczelniom a wynikające z art. 128 ust. 4 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce -uprawnienie do umożliwienia studentom dokonania co najmniej raz w roku akademickim oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem akademickim, przeprowadziła wśród studentów swojej uczelni na przełomie marca i kwietnia 2019 r. anonimowe ankiety dotyczące jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym 2018/2019. Stosowanie ankiet w pozwanej uczelni jest powszechną formą dokonania ewaluacji pracowników akademickich. Ankiety

dotyczyły wszystkich pracowników dydaktycznych zatrudnionych w pozwanej uczelni, prowadzących zajęcia akademickie ze studentami. Powódka została zaopiniowana przez 31 studentów. Ankiety zawierały siedem twierdzeń, które studenci mogli ocenić w stosunku do danego wykładowcy (w tym powódki) w skali od 0 do 5. Ankiety umożliwiały również wskazanie dodatkowych uwag wobec wykładowcy. Część uwag wystosowanych wobec powódki miała negatywny charakter.

Podobnie wadliwy okazuje się zarzut oczywistej zasadności skargi, gdyż skarżąca, nie uwzględniając wyżej zaprezentowanych wymogów związanych z tą przesłanką przedsądu, odwołuje się bezpośrednio do podstaw kasacyjnych, wskazując na ich oczywistą zasadność. Zabieg taki stoi w sprzeczności z założeniem odrębności konstrukcyjnej wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz podstaw kasacyjnych, a także nie akcentuje charakterystyki oczywistej zasadności jako wadliwości widocznej „*prima vista*” bez koniecznością głębszej analizy prawnej sprawy.

Ostatnią z okoliczności powoływanych przez powódkę dla uzasadnienia konieczności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów postępowania, przy czym skarżąca dąży do zakwestionowania przepisu ustawowego – art. 367¹ § 1 pkt 2 k.p.c. – jako sprzecznego z art. 2 oraz art. 45 Konstytucji RP. Możliwość odmowy zastosowania przez sąd przepisu ustawy, który uznał za niezgodny z Konstytucją RP, jest dopuszczalna (pod pewnymi warunkami, co słusznie zasygnalizował Sąd Apelacyjny). Sąd Najwyższy zwrócił na to uwagę w postanowieniu z dnia 21 czerwca 2023 r., III USK 268/22 (Zeszyty naukowe Sądownictwa Administracyjnego 2023 nr 5, s. 97-100, z omówieniem M. Szpyrki, LEX nr 3571906), w którym podkreślił, że z uwagi na bezpieczeństwo obrotu prawnego kształtowanego również przez indywidualne akty stosowania prawa, jakimi są orzeczenia sądowe - odmowa zastosowania przepisu ustawy może nastąpić w wypadku, gdy sąd rozpoznający sprawę nie ma wątpliwości co do niezgodności tego przepisu z Konstytucją RP, a sprzeczność ma charakter oczywisty. Inaczej mówiąc, gdy zachodzi sytuacja oczywistej niekonstytucyjności przepisu. W wyroku z dnia 8 października 2015 r., III KRS 34/12 (OSNP 2017 nr 9, poz. 119; OSP 2016 nr 11, poz. 103, z glosą M. Wiącka) Sąd Najwyższy przyjął, że

jeżeli jest to niezbędne do rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), sąd może odmówić zastosowania przepisów ustawy niezgodnych z Konstytucją RP, gdy przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności tych przepisów z Konstytucją (art. 193 Konstytucji RP), a Trybunał Konstytucyjny nie udzielił na nie odpowiedzi. W tym przypadku nie chodzi więc o przeprowadzanie przez Sąd Najwyższy - "w zastępstwie" Trybunału Konstytucyjnego - oceny konstytucyjności przepisów ustawowych, lecz o "odmowę zastosowania" przepisów, które są niezgodne (zwłaszcza w sposób oczywisty) z przepisami (wzorcami) Konstytucji RP.

Tymczasem nie można uznać, aby przepis art. 367¹ § 1 pkt 2 k.p.c. w jego aktualnym brzmieniu był oczywiście niekonstytucyjny. Godzi się zauważyć, że podnoszone przez skarżącą wątpliwości konstytucyjne nie pozwalają na prostą recepcję poglądu wyrażonego w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22 (OSNP 2023 nr 10, poz. 104), którego wszak teza odnosiła się do składu jednego sędziego ukształtowanego na podstawie art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.), który to przepis ograniczał prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie był konieczny dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP).

Przepis art. 367¹ § 1 k.p.c. dodano do Kodeksu postępowania cywilnego z dniem 28 września 2023 r. na mocy art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1860). Ustawodawca, wprowadzając to unormowanie, uchylił jednocześnie art. 367 § 3 k.p.c., który przewidywał, że w postępowaniu apelacyjnym sąd rozpoznaje sprawę w składzie trzech sędziów. Obecnie reguła ta została odwrócona, gdyż zgodnie z art. 367¹ § 1 *in principio* k.p.c. zasadą jest rozpoznawanie spraw przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego.

Zgodnie z art. 32 wyżej wskazanej ustawy nowelizującej, w postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 15-20, 22-32 i 34 oraz art. 15 i art. 20 ustawy nowelizującej, sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, art. 15 i art. 20 w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą. Jeżeli na podstawie przepisów dotychczasowych do rozpoznania sprawy wyznaczono skład trzech sędziów, dalsze jej prowadzenie przejmuje sędzia wyznaczony jako sprawozdawca. Czynności dokonane przez sąd w składzie zgodnym z przepisami dotychczasowymi pozostają w mocy. Sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami dotychczasowymi, jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy doszło do zamknięcia rozprawy.

Należy wskazać, że ustawodawca nie zdecydował się na rozróżnienie sytuacji, w których skład trzech sędziów został wyznaczony ze względu na szczególną zawłość sprawy, czy też z jakichkolwiek innych przyczyn. Przeciwnie, w przepisie intertemporalnym zastosowano odniesienie ogólne do wszystkich tego rodzaju przypadków, co nie ulega wątpliwości szczególnie z tej przyczyny, że już w poprzednim stanie prawnym wyznaczenie składu trzyosobowego było wyjątkiem od reguły ze względu na wprowadzenie przepisów pandemicznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2024 r., I CSK 3104/24, LEX nr 3789350).

Z punktu widzenia przedstawionego przez skarżącą pytania prawnego istotne jest to, że wynikająca z art. 367¹ § 1 k.p.c. zasada rozstrzygania spraw odwoławczych w składzie jednoosobowym ma również zastosowanie do postępowań drugoinstancyjnych będących w toku. Norma intertemporalna wyrażona w art. 32 ust. 1 ustawy nowelizującej nakazuje bowiem stosować przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w nowym brzmieniu (w tym również art. 367¹ k.p.c.) do postępowań wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie art. 1 pkt 15-20, 22-32 i 34 oraz art. 15 i art. 20 ustawy nowelizującej (tj. postępowań wszczętych i niezakończonych przed 28 września 2023 r.). Jednocześnie w art. 32 ust. 1 ustawy nowelizującej przyjęto, że w sprawach, w których na podstawie przepisów dotychczasowych wyznaczono trzech sędziów, dalsze ich prowadzenie będzie następowało w składzie jednego sędziego poprzez przekazanie sprawy do dalszego rozpoznania sędziemu pierwotnie wyznaczonemu w składzie kolegialnym jako sprawozdawca.

Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Taka sytuacja ma miejsce w rozpoznawanej sprawie. Przyjęcie składu jednoosobowego do rozpoznania apelacji powódki było prostą konsekwencją zastosowania przepisów intertemporalnych oraz dodanego do Kodeksu postępowania cywilnego przepisu art. 367¹ k.p.c. Zaskarżony wyrok zapadł w dniu 17 stycznia 2024 r., a więc w okolicznościach normatywnych, w których skład jednoosobowy sądu drugiej instancji był prawnie wymagany. W świetle powyższego nie można także mówić o oczywistej zasadności złożonej skargi kasacyjnej bądź o nieważności postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie.

Wobec niewykazania przez skarżącą istnienia powołanych przesłanek przysądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W przedmiocie kosztów postępowania rozstrzygnięto po myśli art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

Ł.n

[a.ł]